

ESTNA KNJIŽNICA VELENJE

PROGRAM DELA ZA LETO 2022

KNJIŽNICA VELENJE

29 DECEMBER 2021

 **KNJIŽNICA
VELENJE**

Program dela in finančni načrt temeljita predvsem na: Zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Zakonu o knjižničarstvu, Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe, Pravilniku o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic, Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Velenje (s spremembami in dopolnitvami), Pogodbah o izvajanju knjižnične dejavnosti v občinah Šoštanj in Šmartno ob Paki, podpisane pogodbe o sofinanciranju Javnega zavoda Knjižnica Velenje v letu 2022 med MO Velenje in Knjižnico Velenje, podpisanih aneksov o izvajanju knjižnične dejavnosti kot javne službe na področju občine Šoštanj med Občino Šoštanj in Knjižnico Velenje z dne, 24.12.2021 za leto 2022 in med Občino Šmartno ob Paki in Knjižnico Velenje z dne, 24.12.2021 za leto 2022 ter oddane vloge Knjižnice Velenje na »neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah v letu 2022« s strani Ministrstva za kulturo.

UVOD

Knjižnična dejavnost je preživela zelo posebno obdobje (skoraj) dveh let. Epidemija Covida 19 je močno zaznamovala delovanje vseh slovenskih splošnih knjižnic, jih prisilila v različna medmesečna odločanja o načinu dela, posebej na svojih osnovnih dejavnostih, ki so zakonsko določena. Vendar smo in bodimo optimisti. Knjižnica Velenje (v nadaljevanju Knjižnica) je v letu 2020 in 2021 preživela zelo pomembno obdobje in lahko – podprta z novimi spoznanji časa – tudi z delno spremenjeno organiziranostjo načrtuje izpolnjevanja svojega poslanstva za leto 2022.

Naša najpoglavitejša usmeritev v letu 2022 bo v celotnem našem opravljanju dela prvenstveno namenjena vrnitvi bralcev h knjigi. V program smo zapisali, da moramo v prihodnje tudi zaradi tega dati večji poudarek sodobnim načinom poslovanja oziroma komuniciranja z uporabniki, da bomo z njimi ohranili tesen in kontinuiran stik.

TEMELJNI CILJI V LETU 2022

Nemoteno izvajanje osnovne dejavnosti, tj. koordinacija knjižnične dejavnosti na območju delovanja Knjižnice v občinah Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki.

Ohranjanje že dosežene visoke stopnje kvalitete in neposrednega stika s člani in uporabniki Knjižnice.

Obnovljena komunikacija z bivšimi člani Knjižnice in ostalimi potencialnimi uporabniki, poudarjena bo vloga svetovanja.

Dokončanje 2. faze avtomatizacije (digitalizacije) izposoje in ostalih delovnih procesov, primernejših za pomemben del populacije in priprava projekta 3. faze (izposoja rezerviranega gradiva) 24/365.

Sprejem strateškega načrta Knjižnice 2022 – 2027 takoj po sprejemu Lokalnega programa kulture MO Velenje 2022 – 2028.

Okrepitev domoznanske dejavnosti.

Sanacija in energetska prenova prostorov v Velenju in postopno izboljševanje pogojev za delovanje v Šoštanju in Šmartnem ob Paki.

ORGANIZACIJA DELA, IZOBRAŽEVANJE, MENTORSTVO

Organizacijo dela bomo v letu 2022 začeli postopno prilagajati sodobnim potrebam delovanja Knjižnice. Poleg imenovanja novega direktorja knjižnice je bila v letu 2021 v skladu s spremenjeno organiziranostjo imenovana tudi pomočnica direktorja za program. Z letom 2022 uvajamo vodjo službe za razvoj, ki bo pokrivala predvsem področje avtomatizacije procesov, informatike in izobraževanja, z imenovanjem koordinatorke oddelka prireditvev, razstav in promocije pa jasneje določili delovanje teh področij.

Z uvajanjem avtomatizirane izposoje in vračila bomo v letu 2022 začeli na oddelkih izposoje še krepiti dejavnost svetovanja.

Zaradi dolgotrajnih bolniških izostankov ter tudi še drugih (ne)pričakovanih posledic Covida 19 bomo po potrebi zaposlovali nadomestne zaposlene za določen čas.

V organizacijski enoti Šmartno ob Paki bomo zaradi zagotovitve dodatnih sredstev s strani občine povečali odpiralni delovni čas na 20 ur/tedensko, s tem pa tudi zagotovili polno zaposlitev v tej enoti za nedoločen čas.

Predvidevamo zaposlitev petih javnih delavcev, ki bodo dopolnjevali delo na oddelkih. Predvideva se upokožitev strokovne delavke ob koncu leta 2022, načrtujemo nadomestno zaposlitev.

Ob sofinanciranju občine Šoštanj bomo v drugem polletju okrepili kadrovsko zasedbo na domoznanstvu, kar bo omogočilo lažji prehod vodje domoznanskega oddelka v pokoj.

Izobraževanje za pridobitev višje ravni izobrazbe

Cilj nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v knjižnici je zagotavljanje strokovne usposobljenosti za opravljanje določenega strokovnega dela, podpiranje profesionalnega in strokovnega razvoja vsakega strokovnega delavca, razvoja Knjižnice ter razvoja celotnega sistema knjižničarstva v Dolini in s tem povečanja njegove kvalitete in učinkovitosti. V letu 2022 bomo podprli izobraževanje dveh sodelavk, ki sta vključeni v izobraževanje za pridobitev višje ravni izobrazbe.

Na podlagi zahtev Zakona o knjižničarstvu in Pravilnika o bibliotekarskem izpitu se morajo zaposleni v knjižnicah, ki opravljajo strokovno delo v knjižnicah, udeležiti enoletnega Izpopolnjevanja iz bibliotekarstva za bibliotekarski izpit (ŠPIK-B). V letu 2022 bo zaposleni nadaljeval z izobraževanjem in pridobil pogoje za opravljanje bibliotekarskega izpita.

Dodatna usposabljanja, znanje knjižničarjev pridobljeno skozi redno šolanje in delovne izkušnje, ne zadošča (več) za strokovno opravljanje svojega poklica. Tudi v letu 2022 bodo strokovni delavci aktivno sodelovali na tečajih in delavnicah, ki jih organizirata za knjižničarje NUK in IZUM (Knjižnična statistika, Novosti v knjižničnem sistemu Slovenije, Novosti v knjižničarstvu, Učinkovito referenčno delo v sodobni knjižnici ipd.). Prav tako bodo zaposlene na otroškem oddelku redno sodelovale na Strokovnih

sredah v organizaciji Mestne knjižnice Ljubljana, saj gre za nacionalni projekt izobraževanja mladinskih in šolskih knjižničarjev ter širše strokovne in laične javnosti, ki jih zanima vzgoja za kakovostne mladinske knjige in kakovostno branje. Združenje splošnih knjižnic, Zveza bibliotekar skih društev Slovenije ter območne osrednje knjižnice opravljajo usposabljanja, s katerimi zaposleni knjižničarji izpopolnjujejo svoje strokovno znanje in spremljajo razvoj na področju knjižničarstva. Ta izobraževanja so praviloma cenovno dostopna, udeleževali pa se jih bomo, če bo to dopuščala zadostna kadrovska zasedba in če zaradi tega ne bo moten redni delovni proces.

Usposabljanje zaposlenih za uporabo IKT v knjižnici

V letu 2021 smo v Knjižnici začeli z varovanjem RFID, samodejno (avtomatizirano) izposajo ter vračanjem gradiva. Ob tej pomembni spremembi delovnega procesa bomo več časa nameniti usposabljanju in pridobivanju novih znanj s tega področja. Vsi zaposleni bomo morali osvojiti nove načine dela, da bo delo potekalo čim bolj optimizirano.

Mentorstvo

Pravilnik o bibliotekarskem izpitu določa večjo vlogo mentorju v knjižnici pri usposabljanju kandidata za strokovni izpit. Strokovno usposabljanje traja od šestih mesecev do enega leta; za vsakega kandidata je potrebno pripraviti Dnevnik strokovnega usposabljanja ter ga usmerjati pri izbiri teme in izdelavi pisne naloge. Izvajali bomo tudi mentorstva študentom na študijski praksi in srednješolcem na obvezni praksi ali interesnih dejavnostih. Pripravljen je program usposabljanja za delovno mesto, ki je namenjen predvsem uvajanju javnih delavcev v proces dela, pa tudi morebitnim izvajalcem družbeno koristnega dela.

DELO Z UPORABNIKI

Delo z uporabniki zajema informacijsko oz. referenčno dejavnost in oskrbo z gradivom, pa tudi usposabljanje za samostojno delo s knjižničnimi resursi.

Oskrba uporabnikov z gradivom in informacijami

- Oskrba mladih bralcev z informacijami in gradivom za bralne značke, raziskovalne naloge ipd.
- Informacijska podpora rednim in izrednim študentom, udeležencem vseživljenjskega izobraževanja.
- Knjižnična ponudba kot del preživljanja prostega časa (posredovanje književnih del, spoznavanje z besedno umetnostjo, omogočanje dostopa do interneta ipd.).

- Koordinacija knjižnične dejavnosti (sestanev vseh knjižnic iz doline (splošna in šolske), obveščanje šolskih knjižničarjev o novostih v knjižnici, strokovnih novostih, knjižničnem gradivu – letni sestanek.
- Oskrbo uporabnikov načrtujemo v podobni višini kot v zadnjih letih: 220.000 registriranih izposojenih enot oz. 110.000 registriranih obiskov, medknjižnična izposoja: 500 enot.
- Fizična dostopnost
 - v Velenju 60 tedenskih ur (5 dni po 11 ur, sobota 5 ur), v poletnem času pa 48 tedenskih ur (2 dneva po 11 ur in 3 dnevi po 7 ur, sobota 5 ur);
 - v Šoštanju 36 tedenskih ur oz. 4 dni po 8 ur, en dan 4 ure, v poletnem času 18 ur;
 - v Šmartnem 4 dni oz. 20 ur, v poletnem času 10 ur.

Usposabljanje bralcev in bibliopedagoške prireditve

- Uvajanje v svet knjig in knjižnice, v pismenost, spoznavanje z uporabnostjo različnega gradiva (branje, poslušanje, gledanje ipd., za izven in v sodelovanju z vrtci in šolami: organizirani ogledi, pravljичne ure, živžavi ipd. V projektu Rastem s knjigo bomo izvedli okoli 40 ur za osnovno in srednješolce;
- Usposabljanje uporabnikov za samostojno rabo knjižnice (tedensko 5 ur);
- Usposabljanje za uporabo mrežnih servisov in drugo računalniško informacijsko opismenjevanje, razvoj elementov e-knjižnice.

Izobraževanje uporabnikov

Knjižnica v svoje bibliopedagoške aktivnosti vključuje celotno mrežo vrtcev in šol na območju delovanja. Najavljene skupine otrok iz vrtcev popeljemo v pravljичno sobo, jim predstavimo knjižnico (prilagojeno njihovi starosti).

Bibliopedagoško delo se izvaja tudi na ostalih organiziranih skupinah (šole, društva, evropski projekti ipd.), ki se odločijo za obisk naše knjižnice. Ponudimo jim voden ogled knjižnice ter predstavimo svoje delovanje.

Knjižnica je na razpolago različnim ciljnim skupinam prebivalstva, od otrok in mladine, do odraslih, upokojencev, brezposelnih, invalidov, starejših občanov, pripadniki drugih kultur in jezikov. Glede na posamezne interese skupin prilagodimo svoje izobraževanje in usposabljanje.

Sprotno in zelo uspešno izvajamo usposabljanje uporabnikov za samostojno iskanje informacij o/iz gradivu/a Knjižnice in drugem dostopnem gradivu ter za uporabo vzajemnega kataloga.

V ospredje bomo postavili usposabljanje uporabnikov za uporabo različne IKT opreme in različnih aplikacij, ki jih ponuja Knjižnica. Pri tem se je najbolje izkazal individualni pristop, kjer uporabniku pomagamo, da si uredi napravo za določen servis (Moja knjižnica, e-knjige Biblos, mCobiss, zvočne knjige Audibook ipd.). S tem pristopom bomo tudi nadaljevali v naslednjem letu. Uporabnikom bomo pomagali tudi z informativnimi zloženki, ki vsem uporabnikom knjižnice pomagajo pri lažjem razumevanju delovanja knjižnice in njenih servisov.

PRIPRAVA GRADIVA

Oblikovanje zbirke knjižničnega gradiva

- Spremljanje ponudbe na trgu z upoštevanjem povpraševanja po konkretnem gradivu s strani bralcev, oskrba skupin s posebnimi potrebami in manjšinskih skupin ter z medknjižnično izposajo večkrat naročene naslove.
- Priprava projektnih nakupov v fondu deficitarnih gradiv – kot korektiv deficitarnih gradiv oziroma medletni korektiv nabave v razmerju fonda.
- Nadaljevanje načrtnega dopolnjevanja literature v tujih jezikih.
- Izločanje gradiva – v letu 2022 bomo v skladu z normativi odpisali najmanj 5 % zbirke knjižničnega gradiva.
- Posebno pozornost bomo posvetili razvoju elektronskih virov, nadaljevali bomo z izposajo e-knjig, povečali število zvočnih knjig in drugega gradiva za osebe s posebnimi potrebami.

Obdelava gradiva

Katalogizacija, inventarizacija, žigosanje, tiskanje in lepljenje nalepk s podatki o gradivu, oprema knjig z exlibrisom knjižnice. Ves fond bo opremljen z nalepkami RFID.

Zaščita gradiva

Zaščita pred obrabo - ovijanje, restavriranje poškodovanega gradiva (vezave, nadomeščanje poškodovanih etuijev itd.) in zaščita pred krajo (RFID nalepke).

Priprava gradiva za samodejno vračanje in izposajo gradiva

Lepljenje nalepk RFID, konverzija podatkov.

Izdelava bibliografskih zapisov

Bibliografske zapise in bibliografije raziskovalcev za zunanje naročnike, kot uslugo, izdelujemo že desetletje (Muzej Velenje in Galerija Velenje). Več let pa je ta usluga na voljo tudi drugim in je uvrščena na cenik.

Nakup gradiva

Finančni načrt

Prihodki

Vir	Prebivalci	Znesek	Fin. delež	Delež	Prirast
					6.302
Skupna načrtovana sredstva občin		86.500 €			4.119
<i>Mestna občina Velenje</i>	33.715	64.000 €	0,48	0,735	3.048
<i>Občina Šoštanj</i>	8.847	18.000 €	0,14	0,193	857
<i>Občina Šmartno ob Paki</i>	3.278	4.500 €	0,03	0,072	214
Ministrstvo za kulturo		45.840 €	0,35		2.183
Skupaj	45.840	132.340 €	1,0	1,0	

Odhodki

Namen	Št. naslovov	Št. enot	Znesek
Nakup gradiva za odrasle (70 %)	2.647	4.411	92.638,00 €
Nakup gradiva za mladino (30 %)	1.134	1.891	39.702,00 €
Skupaj	3.781	6.302	132.340,00 €

Namen	Št. naslovov	Št. enot	Znesek
Nakup gradiva stroke (50 %)	1.891	3.151	66.170,00 €
Nakup gradiva leposlovje (50 %)	1.891	3.151	66.170,00 €
Skupaj	3.781	6.302	132.340,00 €

Namen	Št. naslovov	Št. enot	Znesek
Nakup knjižnega gradiva (90 %)	3.403	5.672	119.106,00 €
Nakup neknjižnega gradiva (10 %)		630	13.234,00 €
Skupaj		6.302	132.340,00 €

Načrtovani obseg nakupa:	6.302 enot
Načrtovani obseg nakupa na 1000 preb.:	137,48
Načrtovana povprečna cena enote:	21,00 €
Povprečna vrednost e-knjige:	36,19 €
Povprečna vrednost zvočne knjige:	16,02 €

Vsebinski načrt nakupa gradiva

	Delež v %	Naslovi	Enote	€
Načrtovani obseg		4.915	6.302	132.340,00 €
Prirast gradiva za odrasle	70	3.441	4.411	92.638,00 €
Prirast gradiva za mladino	30	1.475	1.891	39.702,00 €
Prirast strokovnega gradiva	50	2.458	3.151	
Prirast leposlovja	50	2.458	3.151	
Neknjižno gradivo				13.234,00 €

		Naslovi	Enote	
Knjižnično gradivo	100	3.781	6.302	132.340,00 €

Knjižno gradivo	90	3.403	5.672	119.106,00 €
<i>serijske publikacije</i>		340	525	15.000,00 €
<i>monografske publikacije</i>		3.063	5.147	104.106,00 €
<i>Gradivo za odrasle</i>	70	2.382	3.970	72.874,20 €
<i>Gradivo za mladino</i>	30	1.021	1.702	31.231,80 €
<i>Strokovno gradivo</i>	50	1.702	2.836	52.053,00 €
<i>Leposlovno gradivo</i>	50	1.702	2.836	108.081,00 €
knjige v javnem interesu, katerih izdajo sta finančno podprla JAK, ARRS		346	545	11.445,00 €
ponatisi knjig sl. klasikov in strokovnih del		400	430	9.030,00 €
kakovostne knjige za otroke in mladino		610	700	14.700,00 €

Neknjižno gradivo	10,00			13.234,00 €
Ostalo (CD, DVD, igrače)	1,00			500,00 €
EKNJIGE	7,00	295	295	10.668,00 €
ZVOČNE KNJIGE	2,00	129	129	2.066,00 €

INFORMATIKA

V kolikor bodo Covid 19 razmere dopuščale bodo uporabniki v vseh naših enotah (Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki) lahko uporabljali računalnike, vse enote imajo dostop do svetovnega spleta, omogočeno je tiskanje ali skeniranje dokumentov. Delovni procesi, povezani z izposajo knjižničnega gradiva, ki zahtevajo IKT, bodo v vseh treh enotah v treh letih avtomatizirani in ustrezno pripravljeni za svoje delovanje. Pri vsakodnevem delu bomo še naprej sodelovali tudi z zunanjimi institucijami – IZUM, ARNES, Telemach, Telekom, Megatel ter IKT službo MOV, ki skrbi za redno vzdrževanje IKT opreme.

Glavne naloge v letu 2022:

- iz leta 2021 nadaljevanje organiziranja delovnih procesov z RFID sistemom,
- implementacija čitalnika RFID za uporabo iskanja založenega gradiva in inventure,
- implementacija tiskalnika za nalepke RFID,
- skrb za nemoteno delovanje sistema Cobiss3 in vseh njegovih modulov,
- dodatna oprema delovnih mest za zaposlene z opremo, ki jo potrebujemo za nemoteno spremljanje izobraževanj in drugih video vsebin pri izobraževanju in komuniciranju na daljavo (kamera, mikrofoni, slušalke ipd.),
- skrb za nabavo dotrajane ali uničene IKT opreme za zaposlene in uporabnike.

PRIREDITVE/RAZSTAVE/DOGODKI/PROMOCIJA

Pomemben segment celovitosti delovanja Knjižnice so njena odprtost, dostopnost in atraktivnost. Z dogodki, prireditvami, razstavami in ostalimi dogodki bomo še bolj privabljali obiskovalce v Knjižnico. Obiskovalci pa zagotovo ne bodo prišli na dogodke samo zaradi tega, ker je sicer Knjižnica varen, čist, prostoren in topel kraj, ampak jih bo treba pritegniti s privlačnimi, unikatnimi in odmevnimi dogodki, ne nujno povezanimi samo z osnovno knjižnično dejavnostjo. Leto 2022 bo zaradi že vzpostavljene 2. faze avtomatizacije procesov in izkušenj koronskega obdobja v tem smislu še bolj prelomno.

Po eni strani moramo dati možnost občanom participacije na knjižničnih (samo) predstavitev, po drugi strani pa možnost predstavitve kakovostnih izvajalcev različnih žanrov.

Generalna usmeritev Knjižnice bo v letu 2022 pri organizaciji in želji po prepoznavnosti/obiskanosti dogodkov/prireditve: **en osrednji dogodek v Knjižnici vsak mesec!**

Seveda bomo sledili priporočilom o minimalnem številu izvedb dejavnosti prireditvev (Mestna občina Velenje - 229, Šoštanj - 44, Šmartno ob Paki - 16).

Tako bomo načrtovali:

10 osrednjih/ključnih prireditvev v Mestni knjižnici Velenje

4 osrednje/ključne prireditve v Mestni knjižnici Šoštanj

3 osrednje/ključne prireditve v Knjižnici Šmartno ob Paki

Ob tem in s tem ohranjamo prireditve ob dnevih, ki so za Knjižnico tradicionalno zelo pomembni, jih pa Knjižnica do sedaj ni znala uvrstiti med tiste, ki bi se v lokalni skupnosti uvrščale med »večje« in pomembnejše» dogodke v koledarskem letu. Ob primerni pripravi, kvalitetnem programu in dobri promociji se lahko sčasoma tja zagotovo uvrstijo.

To so zagotovo dnevi:

8.2. Slovenski kulturni praznik (predstavitve knjige lokalnega avtorja)

2.4. Mednarodni dan knjig za otroke (predstavitve otroške knjige ali lutkovna predstava po knjižni predlogi)

23.4. Dan knjige in avtorskih pravic (Zaključek Bralne značke za odrasle in pogovor z izbranim avtorjem)

8.9. Mednarodni dan pismenosti (pogovor z avtorjem ob začetku Bralne značke za odrasle)

20.11. Dan slovenskih splošnih knjižnic (glasbeno-literarni večer)

3.12. Ta veseli dan kulture (predstavitve knjige ali glasbeno-literarni dogodek).

Ohranjali bomo že ustaljene prireditve in bibliopedagoško dejavnost v Knjižnici, se bomo pa med letom odločali o pogostosti dogodkov in ustreznosti/privlačnosti konkretno pripravljenih vsebin.

PRIREDITVE V MESTNI KNJIŽNICI VELENJE

Prireditve za otroke in mladostnike

Pikina bralna značka (v sodelovanju s partnerskimi knjižnicami)

Noč knjige za najstnike

Malha dobrih zgodb: družinsko branje, skozi vse leto

Zabavne srede (julij in avgust)

Otroške ustvarjalne delavnice in pravljичne ustvarjalnice

Pravljичne ure

Pravljичna joga

Pravljичne ure in medvedek Tapko

Rastem s knjigo

Cool knjiga

Uganka meseca

Zimski in poletni počitniški kviz

Mega kviz (nacionalni projekt)
Poletje na travniku (v sodelovanju s Festivalom Velenje)
Sejem rabljenih igrač Klic iz omare (v sodelovanju z Rotary klubom Velenje)
Filmoljubci: filmska srečanja za najstnike
Filmska značka za najstnike
Teden pisanja z roko
Projekt Športajmo in berimo (v sodelovanju z Mariborsko knjižnico)

Prireditve za odrasle

Predstavitve novih knjig domačih avtorjev
Potopisni večeri
Domoznanske prireditve ("Šaleški razgledi v živo")
Predavanja s področja zdravja in kakovosti življenja
Pravljичni večer za odrasle (v sodelovanju s partnerskimi knjižnicami)
Bralna značka za odrasle (od 8. 9. do 23. 4.)
Moč branja: bralni krožek za odrasle
Sončni žarek: spletni bralni klub
Branje je potovanje: bralni krožek za priseljence (v sodelovanju z Ljudsko univerzo)
Poezija v glasbi: glasbeno-literarni večer na prostem
Beri z nami na Velenjski plaži
Bralne urice: branje in pogovori z oskrbovanci Doma za varstvo odraslih Velenje
Bralna čajanka: branje in pogovori z oskrbovanci Centra starejših Zimzelen Topolšica
Projekt Priporočamo: skupen projekt splošnih knjižničarjev Celjske in Zasavske regije
Rdeči baloni: mednarodni dan redkih bolezni (29. 2.)
Knjižni sejem
Božiček za en dan (sodelovanje v humanitarnem projektu)
Srečanja rodoslovcev
Vrečke poletnega branja, bralni paketi ob različnih priložnostih
Projekt Zelena knjižnica za zeleno pismenost (Zeliščarna, razstave, predstavitve knjig)

PIREDITVE V MESTNI KNJIŽNICI ŠOŠTANJ

Prireditve za otroke in mladostnike

Pikina bralna značka
Otroške ustvarjalne delavnice in pravljичne ustvarjalnice
Pravljичne ure
Pravljичna joga
Pravljичne ure in medvedek Tapko
Rastem s knjigo (nacionalni projekt)
Zimski in poletni počitniški kviz
Filmska značka za najstnike

Prireditve za odrasle

Predstavitve novih knjig domačih avtorjev
Potopisni večeri
Domoznanske prireditve
Bralna značka za odrasle
Knjižni sejem
Božiček za en dan: sodelovanje v humanitarnem projektu
Vrečke poletnega branja, bralni paketi ob različnih priložnostih

PRIREDITVE V KNJIŽNICI ŠMARTNO OB PAKI

Prireditve za otroke in mladostnike

Pikina bralna značka
Otroške ustvarjalne delavnice in pravljичne ustvarjalnice
Pravljичne ure
Pravljичna joga
Rastem s knjigo (nacionalni projekt)
Zimski in poletni počitniški kviz
Filmska značka za najstnike
Projekt Čebela BERE med

Prireditve za odrasle

O Šmarčanih malo drugače
Bralna značka za odrasle
Božiček za en dan: sodelovanje v humanitarnem projektu
Vrečke poletnega branja, bralni paketi ob različnih priložnostih
Knjigobežnica

Razstavišča v Knjižnici

Razstave na vseh razstaviščih v Mestni knjižnici Velenje (Osrednje razstavišče, Otroški oddelek, Sončna stena, Domoznansko razstavišče, Steklена dvojčka in Mladinska soba) potekajo skozi vse leto, prav tako razstavišča v Mestni knjižnici Šoštanj in v Knjižnici Šmartno ob Paki. Občasno se postavijo tudi priložnostne razstave, ki se - odvisno od teme razstave - umestijo v prostor knjižnice. Knjižnica ima na voljo več razstav (praviloma gre za razstave, ki so postavljene v Osrednjem razstavišču ali na Domoznanskem oddelku), ki jih, po potrebah in željah, posoja tudi v druge slovenske knjižnice ali ostale ustanove.

Publikacije, mediji, promocija

- Obveščanje uporabnikov (mesečna zloženka, vabila, objave v medijih, objave na spletni strani, družbenih omrežjih)
- Knjižne novosti (Redna tedenska rubrika v tedniku Naš čas in na spletu)
- Založniški projekti (Šaleški razgledi, Kajuh 100)
- Knjižnica na Velenjski plaži

DOMOZNANSTVO

Knjižno in neknjižno gradivo

- Zbiranje, evidentiranje in katalogiziranje vseh vrst knjižnega in neknjižnega gradiva z območja treh občin Šaleške doline.
- Nadaljevanje bibliografske obdelave vseh vrst neknjižnega gradiva.
- Zbiranje aktualnih izdaj vseh vrst knjižnega in neknjižnega gradiva.
- Sistematično spremljanje in nabava starejšega gradiva, ki še ni v domoznanski zbirki (antikvariati, boljši sejmi, spletna ponudba, zbiratelji in na zbirateljskih ter trgovskih prireditvah (Colecta, Numifil ipd.);
 - poizvedovanje za starejšim gradivom v zapuščinah posameznikov in si prizadevati za oblikovanje novih rokopisnih, knjižnih ipd. zbirk posamičnih osebnosti;
 - začeti z zbiranjem osebnih spominov starejših Šalečanov na preteklost in v perspektivi iz tega oblikovati posebno zbirko. Vsa osebna pričevanja bodo posneta in transkribirana.
- Nadaljevanje s sistematičnim kompletiranjem video in filmske zbirke.
- Pripravljanje projekta t. i. Šaleške filmoteke.
- Dopolnjevanje glasbene zbirke z novimi zvočnimi posnetki;
- Kreiranje bibliografij vidnejših Šalečanov.

Digitalne zbirke

- Sprotna digitalizacija aktualnega domoznanskega gradiva, ki je izšlo v tekočem letu.
- Nadaljevanje digitalizacije starejših in redkih domoznanskih tiskov in razglednic, video in filmskega gradiva ter preostalega domoznanskega gradiva.
- Nadaljevanje digitalizacije domoznanskega gradiva zbirateljev iz Šaleške doline.
- Nadaljevanje projekta Digidom (digitalna domoznanska zbirka) z vnašanjem digitalnih objektov in opremljanje gradiva z metapodatki.
- Vnos novega digitaliziranega domoznanskega gradiva na spletno stran knjižnice.
- Prispevanje vsebin Zgodovina in arhitektura starih hiš v Šaleku, Kajuhovo dopisovanje s starši, Življenje in delo pedagoga in pisatelja Gustava Šiliha za portal Kamra.si, kjer je objavljena digitalizirana kulturna dediščina slovenskih pokrajin.
- V Digitalno knjižnico Slovenije uvrstiti digitalizacijo internega glasila Gorenje

Informator, v kolikor bodo zagotovljena sredstva s strani MzK in s tem zaključiti digitalizacijo vseh pomembnejših šaleških serijskih publikacij.

Domoznanske razstave in prireditve

- Stalno razstavno mesto na domoznanskem oddelku.
- "Šaleški razgledi v živo", cikel domoznanskih predavanj avtorjev člankov v Šaleških razgledih.
- Izvedba humanističnega večera z relevantnim slovenskim teoretskim avtorjem.

Publicistična dejavnost

- Priprava in izid nove številke Šaleških razgledov.
- Priprava in izid štirih monografij o Kajuhu.
- Idejno zasnovanje projekta Zbornik o lokalni zgodovini glasbe z naslovom Zgodbe Velenja, 2. del (ljudska, narodnozabavna, klasična glasba, folklor, pevski zbori ipd.).
- Opraviti izmenjavo mnenj z različnimi akterji glede morebitnega pristopa k projektu Šaleški leksikon.

INVESTICIJE, OPREMA, VZDRŽEVANJE

Osnovna naloga v letu 2022 bo vzdrževanje primerno urejenih prostorov, v katerih delujejo vse tri organizacijske enote.

Ni realno pričakovati, da bi v letu 2022 prišlo do prevzema večinskega deleža Mestne občine Velenje nad lastništvom objekta Center NOVA v Velenju, zato bomo vztrajali, da se vzpostavijo (vsaj) pogoji, da lahko pristopimo k sanaciji stropov in tal v matični knjižnici, za kar pa je prvi pogoj sanacija strehe (teras) nad knjižnico. Večinski lastnik objekta (DUTB) je – kljub že sklenjenemu dogovoru in pridobljenih ponudbah – sanacijo premaknil v leto 2022.

Pomembnejša investicijsko vzdrževalna dela in nakup opreme v letu 2022:

- Zaključili bomo z obnovo celotne razsvetljave in vzpostavili varčnejši energetski režim.
- Od upravnika objekta bomo vseskozi zahtevali, da se redno vzpostavlja primeren toplotno-hladilni režim glede na letne čase in zunanje temperature, obenem pa bomo sami skrbeli za redno čiščenje prezračevalnih naprav.
- Z menjavo nekaterih oken smo vzpostavili nekoliko ugodnejše pogoje tudi za prezračevanje, zato v letu 2022 ne predvidevamo dodatnih vlaganj v menjavo oken.
- Na domoznanskem oddelku bomo postavili dodatne omare in preuredili pozicije postavitve na oddelku.
- IKT opremo bomo obnavljali glede na potrebe in s pomočjo sredstev Ministrstva za kulturo.

- Začeli bomo celovit projekt ureditve skladišča.
- Nabavili bomo nekaj novih stojal za obveščanje, regale, stojala in omare na oddelku, kupili potrebno amortizirano opremo (rezalnik, plastifikator, telefoni, tiskalniki).
- V Šmartnem ob Paki bomo uredili »kuhinjski blok« in skladišče.
- V Šoštanju bomo zamenjali vhodna vrata, dokupili regale s policami in okvirje za razstave.
- Nadaljevali bomo s posodabljanjem in dokupom potrebne opreme RFID (čitalniki, optični čitalniki).

Največji predvideni investicijski projekt v letu 2022 pa bo vzpostavitev zunanje enote izposoje rezerviranega gradiva 24/365, za kar so delno zagotovljena že sredstva v proračunu Mestne občine Velenje. Projekt bo izveden, če bosta izpolnjena dva pogoja, in sicer: zmožnost statične umestitve na lokacijo in sofinanciranje s strani Ministrstva za kulturo. Vzpostavitev enote je ocenjena na 80.000 evrov.

SODELOVANJE S PARTNERSKIMI ORGANIZACIJAMI

- Vključevanje v Pikin festival, knjižnica na Pikinem festivalu, sodelovanje pri snovanju in organizaciji Pikinega festivala, ure pravljic na Pikinem festivalu, spremljevalne razstave Pikinega festivala, aranžiranje knjižnice v času festivala.
- Pikina bralna značka: zaradi interesa partnerjev bomo z dosedanjimi partnerskimi knjižnicami tudi v šolskem letu 2021/2022 izvedli Pikino bralno značko. Zaključna prireditev bo na Pikinem festivalu v septembru.
- S partnerskimi knjižnicami bomo še naprej izvajali tudi pravljичne dogodke za odrasle.
- Aktivno bomo vključeni v delo Zveze bibliotekarskih društev Slovenije.
- Sodelovanje z ostalimi javnimi zavodi in ustanovami na področju kulture v vseh treh občinah.
- Sodelovanje s civilno družbenimi organizacijami (društva, angažirane skupine državljanov).
- Sodelovanje v projektih vsake od treh občin, ki se posredno ali neposredno dotikajo knjige.

POSEBNI PROJEKTI

Stoletnica rojstva Karla Destovnika Kajuha (13. 12.)

Knjižnica opravlja svojo dejavnost tudi za občino Šoštanj in tako bo predvsem njen domoznanski oddelk tesno vpet v obeležitev obletnice. Nekaj korakov je bilo storjenih že v letu 2019, 2020 in 2021. Do sedaj so izšle tri publikacije, in sicer »Kajuh V drugih jezikih« (2021), »Kajuh Proza« (2021), »Kajuh V glasbi« (2021), v letu 2022 pa bodo

izšle še štiri knjige »Kajuh Dopisovanja«, »Kajuh Podobe«, »Kajuh Objave in zbirke« in »Kajuh Strip«. Z Zavodom za kulturo in občino Šoštanj se dogovarjamo za predstavitev vseh publikacij čez celotno Kajuhovo leto v skupnem produktu v Šoštanju, po Dolini in Sloveniji.

Čebela bere med

Projekt MOST v sodelovanju z LAS Zgornjesavinjske doline in občino Šmartno ob Paki se izvaja v letih 2021-2022. Po vzpostavitvi Knjigobežnice pred knjižnico v Šmartnem ob Paki, nakupu vitrin in organizaciji večera pod trto, načrtujemo v skladu s podprtimi vsebinami projekta v letu 2022 še nekaj prireditev in aktivnosti.

Zelena knjižnica na prostem

Na razpis EU bomo prijaviili projekt, s katerim bomo vnesli v velenjski park dodatno, knjižno vsebino. Realizacija je odvisna od uspešnosti na razpisu in dosežene vrednosti sofinanciranja.

FINANČNI NAČRT

V finančnem načrtu predvidevamo uravnoteženo poslovanje prihodkov in odhodkov z upoštevanjem vseh predvidenih kadrovsko-organizacijskih ukrepov in predvidenega investicijskega vzdrževanja knjižničnih prostorov v vseh treh organizacijskih enotah. Finančni načrt je priloga in sestavni del tega programa.

POVZETEK

Za leto 2022 sicer v osnovi veljajo izhodišča iz preteklih let, še bolj pa bomo poudarjali najpomembnejše sestavine Knjižnice:

Knjižnica je kulturna, informacijska in družbena ustanova. S spodbujanjem bralne kulture, vseživljenjskega učenja in ponudbo različnih informacijskih virov ter kreptvi kulturne dediščine Doline mora z vsakim letom pridobivati pomembnejšo vlogo v javnem življenju.

Res je že nekaj časa jasno, da knjižnice izgubljajo vlogo (samo) klasičnega izposojevalca knjižničnega gradiva in da vse bolj postajajo središče družbenega dogajanja. Že sedaj v Knjižnici osnovno izposojajo in vračilo (dopolnilno) opravljajo aparature: s pomočjo vse bolj digitaliziranega gradiva se bo ta trend nedvomno še

povečeval. Knjižničarski (bibliotekarski) poklic pa postaja pri tem še bolj profiliran, obenem pa interdisciplinaren: pridobiva pomembnost pri vlogi svetovanja pri izbiri literature, postaja dejansko usmerjevalec znanja in privablja z afirmacijo članov in uporabnikov v Knjižnico tudi druge potencialne obiskovalce dogodkov, tudi osebe s posebnimi in drugačnimi potrebami.

V prihodnjem (prihodnjih) letu se bo potrebno močno potruditi, da se bodo uporabniki čim prej in v čim večjem številu vrnili h knjigi. Hkrati pa bo treba izjemno veliko pozornosti posvetiti sodobnim oblikam dela z uporabniki: e-knjige, zvočne knjige, e-stiki s knjižnico (Moja knjižnica), Facebooku, Instagramu. Paradoksalno: le tako bo »preživela« tudi klasična knjiga.

V Knjižnici si bomo prizadevali, da se bodo sicer klasične knjižničarske funkcije še obdržale, vse bolj pa se bodo prepletale z ostalimi družbenimi funkcijami in Knjižnica bo tako postajala še bolj (in vse bolj) središče informacij in mesto srečevanj različnih družbenih skupin.

Program dela Knjižnice Velenje za leto 2022 je dne, 28. 12. 2021 sprejel direktor zavoda Drago Martinšek.

Drago Martinšek

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and strokes, positioned below the printed name.

Na ta akt je podal soglasje Svet javnega zavoda Knjižnice Velenje na svoji 7. seji, 28.12. 2021.